

Lär känna en svensk ikon:

Pippi Långstrump

Namn: Pippilotta Viktualia Rullgardina Krusmynta Efraimsdotter Långstrump
Född: 1941–45. Författaren Astrid Lindgrens dotter Karin hade lunginflammation och bad Astrid att berätta om Pippi Långstrump. Astrid skrev senare ner historierna och boken *Pippi Långstrump* och skickade in det till Rabén & Sjögren som hade en manustävling. Pippi och Astrid vann, och boken kom ut i november 1945.

Känd för: Pippi är en ovanlig flicka, hon är världens starkaste, sover med fötterna på huvudkudden och har fräknar och röda flätor som står rakt ut. Hon säger emot vuxna och gör alltid som hon vill. Hon bor utan föräldrar i ett hus som heter Villa Villekulla tillsammans med sin häst Lilla gubben och sin apa Herr Nilsson. Hon äter "krumelurpiller" (som gör att man aldrig blir stor), hennes mamma är i himlen, hennes pappa Efraim Långstrump är kung på söderhavsön Kurrekurreduttön och hon har en kappsäck full med guldpengar. I hennes trädgård finns ett ihåligt träd där det växer sockerdricka. Hon hänger med Tommy och Annika, som bor grannar, och hittar på bus och äventyr.

Uppväxt/bakgrund: Pippis pappa, sjökapten Efraim Långstrump, försvann när han spolades överbord i en storm och hennes mamma dog när Pippi bara var en liten bebis. Men Pippi tror att hennes mamma nu sitter som en ängel på ett moln och kikar ned på henne då och då. Och pappa kommer väl hem en vacker dag.

Pippi var med på båten när hennes pappa spolades bort. Men hon gick iland och tog med sig en apa, Herr Nilsson, och en kappsäck full med guldpengar. Pippi tycker det är ganska bra att bo ensam för då var det ingen som tjarar på henne att hon ska gå och lägga sig eller tvingar henne att äta fiskleverolja när hon hellre vill ha karameller.

Genombrott: Pippi slog igenom direkt när första boken kom ut, och är fortfarande poppis. Förutom böcker har man gjort en pjäs, tv, spel och en musikal om Pippi.

Karriär: Pippi har varit sakletare, gått i skolan, räddat Ville och en tjur, uppträtt på cirkus och brottat ner starke Adolf, dansat med luffare, varit på kafferep, räddat småkillar från en eldsvåda, hittat en punk och åkt ballong.

Framgångar: Böckerna har översatts till över 90 språk och sålt miljoners exemplar.

Bråk och kontroverser: När boken om Pippi kom fanns en debatt i Sverige om ungdomens "förvildning". Boken om Pippi var nog inte tänkt som debattinlägg, även om Astrid var väl medveten om bokens uppstudsighet. Boken fick överlag ett positivt mottagande, men efter ungefär ett år skrev John Landquist,

professor i psykologi och pedagogik, att han tyckte att Pippi Långstrump var smaklös, att hon betedde sig sinnessjukt och han var rädd att andra barn skulle inspireras och härmas och hälla socker på golvet. "Minnet av den onaturliga flickan och hennes osmakliga äventyr i Lindgrens bok, kan, om hon eljest ihågkommes, inte bli annat än förnimmelsen av något obehagligt, som krafsar på själen." skrev han.

Nu blev det debatt om Pippi. I tidningen Husmoderns tyckte man Pippi var ett avskräckande exempel på "fri uppfostran" och Pippi hade ju inte ens fått en fri uppfostran, utan var helt i avsaknad av uppfostran. Nu la sig Astrid i debatten och försvarade alla barn som bara, i trygghet, vill undersöka världen. Astrid skrev att man borde visa barnen samma hänsyn som man gör vuxna och myntade sedan uttrycket som har kommit att citeras otaliga gånger: "Ge barnen kärlek, mera kärlek och ännu mera kärlek, så kommer folkvettet av sig själv".

1995 startade debatten igen. Politikern Carin Stenström gav Pippi-kulten skulden för ungdomars brist på mognad,

att självfixering och självupptagenhet förhärligades och att denna Pippi-dyrkan ställde normalt beteende på ända. 2004 blev det mer rabalder, då det diskuterades om Pippi var rasist eftersom hon använde ordet neger.

Vad jag tycker är svenskt med Pippi: Hon är en mycket stark och självständig flicka. Hon har humor. Hon gillar inte överheten, vare sig det är polisen eller Prussiluskan.

Vad Pippi betyder för svenskar: Alla vill vara Pippi, från små tjejer till stora karlar. Hon verkar liksom bo granne med allas barndom. Just att hon alltid gör som hon vill tror jag är det man gillar mest.

Länkar

[Snedtänkt – podd](#)

[Hur mycket säljer Pippi? Ingen vet...](#)

[Uppsats om Pippi som förebild](#)

[Pippi och Mary](#)

[Pippi som tv-serie](#)

Uppgift:

Välj en av personerna på listan, och gör en presentation liknande den om Pippi.

Vad du tar upp är naturligtvis beroende på vilken du väljer.

Försök att lägga fokus på vad som gör att personen blivit känd (och i de flesta fall omtyckt) av svenskarna.

Presentera din ikon för resten av klassen.

När ni bekantat er med flera ikoner, diskutera om de har några gemensamma drag. Varför blev just de här personerna ikoner?

Personer:

Heliga Birgitta

Gustav Vasa

Robyn

Zlatan

Björn Borg

Olof Palme

Lennart Hyland

Lill-Babs

Raoul Wallenberg

Alfred Nobel

Ingvar Kamprad

Ingmar Bergman

Carl von Linné

Dag Hammarskjöld

Fredrika Bremer

Ivar Kreuger

Greta Garbo
Alva Myrdal
Inga-Britt Ahlenius
Drottning Kristina
Ellen Key
Barbro Alving
Povel Ramel
Patrik Sjöberg
Anja Persson